

آلودگی و تأثیر

افغانستان منحصیث یکی از بدترین کشور های آلوده با ماین زمینی و بقایای منفجره دوران جنگ، اکثرأ از نتیجه تجاوز شوروی سابق در سال 1979 و جنگ های بعدی مسلحانه داخلی 1992-2001 و ههچنان مداخله نیروهای ائتلاف تحت رهبری امریکا در اواخر 2001 که تعداد زیاد مهمات منلق ناشده را بر این ارقام اضافه کرد، باقی است¹. در اواسط سال 2010، مرکز هماهنگی ماین پاکی بریا افغانستان² 6,696 ساحه را منحصیث مناطق خطر تخمین کرد که حاوی 654 کیلومتر مربع زمین و 2,127 اجتماع را تحت تأثیر گرفته است³.

ماین ها

افغانستان وسیعأ از استفاده ماین های ساخت شوروی، ایران و ماین های ضد پرسونل پاکستانی و تعداد کمی از ماین های ضد وسایط به شمول ماین های با آهن کم ساخت ایتالیا متأثر است. ماین پاک ها به این باور اند که اکثریث جاهای متراکم از ماین در خط های مقدم جنگ سال های 1980 و 1990 پاکسازی شده است⁴، اما تخمین میزنند که وسعت ساحات آلوده با ماین در جریان سال های اخیر در نتیجه برگشت مهاجرین، سروی های بیشتر و تفتیش که توسط مرکز هماهنگی ماین پاکی بریا افغانستان صورت گرفته تغییر کرده است.

سروی تأثیر ماین زمینی افغانستان که در سال 2005 تکمیل شد به تعداد 2,364 اجتماع و بیشتر از 4 میلیون انسان متأثر از ماین را پیدا کرده است و تقریبأ 715 کیلومتر مربع زمین را معروض به خطر تشخیص کرده است⁵. اگر چه ولایت های ارزگان و دایکندی در این سروی منحصیث تنهاترین ولایات که ساحه آلوده با ماین نداشت معرفی شده بود، حالا در عملیات پاکسازی ماین علاوه شده است⁶. در ختم سال 2007، مجموع تخمینی مناطق آلوده با ماین به 852 کیلومتر مربع ارتقا کرد. در اخیر سال 2009، مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان گزارش داد که از ماه جنوری 2008 بدینسو، 1,289 ساحه جنگی نامشخص قبلی حاوی 121 کیلومتر مربع زمین تشخیص گردیده است⁷.

در ماه جولای 2009، بعد از پاکسازی بیشتر و توحید دیتا، مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان مناطق آلوده با مواد منفجره را 6,351 ساحه شامل 668 کیلومتر مربع تخمین کرد اما گفته است که ممکن این رقم در نتیجه سروی های بیشتر افزایش کند⁸. در ختم سال 2009، تعداد ساحات آلوده به 6,351 در برگیرنده 630 کیلومتر مربع کاهش کرد اما هنوز 2,130 اجتماع را متأثر میسازد⁹.

تخمین ساحات آلوده توسط مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان

تاریخ	ساحه تخمینی آلوده با ماین/بقایای منفجره دوران به کیلومتر مربع	تعداد محلات خطر	تعداد اجتماعات متأثر
31 جولای 2009	668	6,502	2,130
31 دسامبر 2009	630	6,351	2,130
22 جون 2010	654	6,696	2,127

¹ عمل ماین زمینی، actiongroup landmine.de، و برنامه ماین پاکی کانادا، بقایای منفجره دوران جنگ و ماین جدا از ماین های ضد پرسونل: سروی جهانی 2003-2004 (لندن: عمل ماین زمینی، مارچ 2005) صفحه 14.

² این مرکز قبل از 1 جنوری 2009 به نام مرکز ماین افغانستان بود و قبل از سا 2007 به نام مرکز ماین پاکی ملل متحد برای افغانستان مشهور بود.

³ مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، حقایق سریع برنامه عمل ماین افغانستان 2010، دیتا از تاریخ 22 جون 2010 میاشد، www.macca.org.af

⁴ مصاحبه تلفونی با تام دیب، دیسک آفیسر، هالوترست، 23 جولای 2010.

⁵ پتریک فروشت و مایک کندلن، سروی تأثیر ماین زمینی در افغانستان: نتایج و پیچیدگی ها برای پلاننگزاری، ژورنال ماین پاکی، نشر 9. 2 فبروری 2006.

⁶ سروی مرکز عمل (SAC)، سروی تأثیر ماین زمینی افغان، خلاصه اجرایی، 2005، صفحه 8.

⁷ برنامه ماین پاکی افغانستان، چارچوب مختلط عملیاتی 1389، مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، دسامبر 2009، صفحه 27.

⁸ ایمیل مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، 18 جون 2009، و ایمیل معاون دایرکتر برنامه، مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، 20 اگست 2009.

⁹ مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، حقایق سریع برنامه عمل ماین افغانستان 2010، این دیتا به تاریخ 22 جون 2010 اقتباس شده است، www.macca.org.af

افزایش شورشگری و استفاده امارات اسلامی افغانستان (طالبان) و سایر گروه های مسلح غیر حکومتی در سال های اخیر از ماین های ضد پرسونل و ماین های ضد وسایط و همچنان مواد منفجره تعبیه شده (فعال شونده با تماس قربانی) منتج به آلودگی بیشتر کشور با منفجره ها شده است¹⁰. ولی یک گزارش وزارت امور خارجه امریکا حاکی از آن است که "به استثنای استفاده پراکنده طالبان از ماین های ضد پرسونل، جوانب دخیل در جنگ افغانستان گاهی از این وسایل نظامی استفاده نکرده اند."¹¹

بقایای مهمات خوشه ای

افغانستان با یک تهدید مداوم بقایای مهمات خوشه ای مواجه بوده است. نیروهای شوروی سابق و دولت افغانستان در جریان جنگ های سال 1979-1992 مهمات خوشه ای پرتاب شده از طیاره و فیر شده توسط راکت را استفاده می کرده اند و در جریان اکتوبر 2001 و اوایل 2002، ایالات متحده امریکا 1,228 بامب خوشه ای شامل 248,056 بامب خورد در 232 محل در سراسر کشور انداخت کرد¹². اگرچه، گفته میشود اکثریت جاهای آلوده در جریان عملیات های پاکسازی در سال های 2002-2003 با استفاده از رهنمای اصابت بامب های ایالات متحده امریکا پاک کاری شده است. ولی تیم های پاک کاری میگویند که آنها هنوز با تعداد بسیار قلیل مهمات خوشه ای منفلق ناشده به کار رفته توسط ناتو و شوروی سر میخورند¹³. مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان گزارش میدهد که از سال 2002 بدینسو 157 محل آلوده با مهمات خوشه ای حاوی 15.2 کیلومتر مربع را پاکسازی یا خنثی کرده اند. 23 محل آلوده دیگر حاوی 6.98 کیلومتر مربع هنوز باز است¹⁴. سروی تأثیر ماین زمینی افغان 89 فیصد اجتماع متأثر را فقط در معرض خطر ماین های زمینی و ماین های ضد وسایط خوانده است¹⁵.

سایر بقایای منفجره دوران جنگ

افغانستان با تعداد کثیری از بقایای منفجره دوران جنگ به شمول بامب های طیاره منفلق ناشده، مرمی های توپ، هاوان، راکت و نارنجک و همچنان مهمات متروکه دست و گریبان است. رشد حملات شورشگری در سه سال گذشته منتج به توسعه ساحات آلوده با بقایای منفجره دوران جنگ به شمول مواد منفجره تعبیه شده ریموت کنترل یا فعال شونده توسط قربانی یا دام انفجاری گردیده است، گرچند حدود دقیق آن معلوم نیست¹⁶. نظامیان امریکایی گزارش میدهند که تعداد واقعات مواد منفجره تعبیه شده سریعاً در سال 2009 با 6,440 واقعه افزایش کرده است در حالیکه این رقم 4,169 در سال 2008، 2,718 در سال 2007 و فقط 326 در سال 2004 بوده است. گفته میشود که این ازدیاد با یک رشد هیجان انگیز در نامیدن تمام انواع مواد منفجره تعبیه شده همراه بوده است¹⁷. کیبل های نشر شده توسط

¹⁰ به طور نمونه هالوترست گزارش میدهد که مواد منفجره ضد وسایط در داخل موترهای لاری در ولایت بغلان جاگذاری شده بود. مصاحبه تلففونی با تام دیب، هالوترست، 23 جولای 2010؛ کمیته بین المللی صلیب سرخ، افغانستان: ماین ها مانع زندگی عادی در مارجه، نشر مطبوعاتیف 5 مارچ 2010؛ و مصاحبه با AMAC در غرب کشور، هرات، 19 می 2009.

¹¹ وزارت امور خارجه امریکا، دفتر مفتیش عمومی، برنامه ماین پاکی بشری در افغانستان، گزارش شماره I-ISP-10-11، نوامبر 2009، صفحه 5.

¹² دیدبان حقوق بشر و عمل ماین زمینی، منع مهمات خوشه ای: پالیسی و اعمال دولت (اتوا: ماین پاکی کانادا، می 2009)، صفحه 27.

¹³ مصاحبه با ماین پاک ها، کابل، 12-18 جون 2010. هالوترست، بزرگترین مرکز ماین پاکی در افغانستان گزارش داد که آنها به طور ممتد بامب های خوشه ای متروکه دوران شوروی را پیدا میکنند اما در جریان بیشتر از 5 سال کدام جای اصابت این بامب ها را نیافته اند. این فقط تصادفی پارچه های مهمات خوشه ای متروکه دوران شوروی را در جریان عملیات های پاکسازی مناطق از وجود ماین یا پاکسازی مناطق جنگی یافته اند. هالوترست گزارش داد که در جریان سالهای 2002-2003 به تعداد 9000 پارچه مهمات خوشه ای متروکه دوران شوروی را جمع آوری کرده است و به تعداد 1780 پارچه دیگر را در جریان سال های 2004-2008 جمع آوری کرده است. در سال 2009، این دفتر به تعداد 2,607 پارچه مهمات خوشه ای را جمع آوری نمود. ایمیل از طرف اوولی پابل، افسیر انهدام سلاح و مهمات، هالوترست، 30 جون 2009، و ایمیل تام دیب، مدیر ارشد عملیاتی، هالوترست، 3 جون 2010.

¹⁴ پاسخ به بررسی ماین زمینی توسط مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، ایمیل از طرف اخشید جاوید، سکرتر سوم، ماموریت دایمی افغانستان در ملل متحد، ژینوا، 19 اگست 2010.

¹⁵ SAC، سروی تأثیر ماین زمینی افغان، 2005، صفحه 52.

¹⁶ مصاحبه با رئیس دفتر، مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، در ژینوا، 19 مارچ 2010؛ و مصاحبه با ماین پاک ها، کابل، 12-18 جون 2010.

¹⁷ دگروال اندریال. ل. تومپسن، شرح شورشگری: تمایل، نیات و اهداف، 10 دسامبر 2009، www.scribd.com این گزارش به تاریخ 10 دسامبر 2009 نشر شده به همین خاطر تمام واقعات مواد منفجره تعبیه شده سال 2009 را در بر نمیگیرد.

ویکیلیکس در جولای 2010 به تعداد 7,155 مواد منفجره تعبیه شده را ثبت کرده است که نشاندهنده 308 واقعه بیشتر از سال 2004 است.¹⁸

نیروهای امنیتی، دولت و ملل متحد دائماً مخفیگاه های سلاح و مهمات را در کشور کشف کرده اند. بیشتر از 2,900 تن (2.9 میلیون کیلو گرام) مهمات در شمال افغانستان توسط برنامه آغاز جدید افغانستان، برنامه مشترک افغانستان و ملل متحد کشف گردید.¹⁹

در سال 2009، مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان فکر میکند که کار BAC (پاکسازی مناطق جنگ) اصلاً آخرین مقصد برای دولت افغانستان است - و مثل اروپا بعد از جنگ های جهانی - افغانستان میتواند عملیات پاکسازی مناطق جنگ را در یک حلقه مهم شروع کند.²⁰

برنامه ماین پاک

مؤسسات و متصدی های مهم

دفترا	وضع در 1 جنوری 2010
منبع ماین پاک ملی	IMB/دپارتمنت ماین پاک
مرکز ماین پاک	مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان
متصدی های ماین پاک بین المللی	دو موسسه غیر حکومتی: گروه ماین پاک دنمارک و هالوترست هفت کمپنی تجاری: مدیریت مهمات G4S، داینکورب بین الملل، EODT، ماین نیک بین الملل، کارپورشن مشورتی رانکو، TDI، و UXB بین الملل
متصدی های ماین پاک ملی	پنج موسسه غیر حکومتی: ATC, DAFA, MCPA, MDC, OMAR نو کمپنی تجاری: کامپین افغان جهت ماین های زمینی، کمپنی ماین پاک برادران اسد، کمپنی ماین پاک کشور، HDI، کمپنی ماین پاک کابل، گروه ماین پاک کاردان، خدمات حمایتی ملی ماین پاک، عمر بین الملل، و کمپنی ماین پاک یاور
متصدیان بین المللی آگاهی دهی از خطر	سه موسسه غیر حکومتی: انجمن کمک و رفاه جاپان، گروه ماین پاک دنمارک، و هندیکپ بین الملل
متصدیان ملی آگاهی دهی از خطر	وزارت معارف سه موسسه غیر حکومتی: جمعیت هلال احمر افغانی، سرکس سیار اطفال و موسسه ماین پاک و احیای مجدد

برنامه ماین پاک برای افغانستان در سال 1989 توسط ملل متحد ایجاد و مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان که یک پروژه خدمات ماین پاک ملی متحد است و از طرف دفتر پروژه ها و خدمات ملل متحد مدیریت میگردد، مسوولیت هماهنگی این برنامه را به عهده دارد. قبل از سال 2009، مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان مسوولیت مدیریت، پلانگذاری و هماهنگی تمام بخش های ماین پاک تحت برنامه ماین پاک افغانستان را، به شمول تنظیم دیتابیس، نظارت از پول های کمکی به این برنامه و بسیج منابع، عهده دار بود.²¹

پلان ها جهت ملی سازی برنامه ماین پاک افغانستان منتج به تغییرات در ساختار اداری این برنامه و نقش مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان گردیده است.²² یک سمپوزیم تحت اداره وزارت امور خارجه در دسامبر سال 2007 تصمیم اتخاذ کرد که یک مورد بین الوزارتی باید به مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان رهنا تهیه نماید

¹⁸ روب ایوانس، جنگ افغانستان: چگونه مواد تعبیه انفجاری سلاح مورد خواست طالبان گردید، گاردین، 25 جولای 2010، www.guardian.co.uk

¹⁹ کشف مخفیگاه سلاح خطرات متوجه افراد ملکی را برجسته میسازد، IRIN، مزار شریف، 4 دسامبر 2008، www.irinnews.org؛ و جمز واردن، مخفیگاه میگویند: برای عساکر در افغانستان که به معلومات محلی وابسته اند، باور همه چیز است، ستاره ها و خط ها، 8 می 2009، www.stripes.com

²⁰ برنامه ماین پاک افغانستان، چارچوب عملیاتی توحیدی 1389، مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان، دسامبر 2009، صفحه 33.

²¹ همان، صفحه 49. بناً با ماین پاک های تجاری مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان تماس مستقیم ندارد و ماین پاک های انجام شده توسط نیروهای آیساف از حوزه کاری این مرکز خارج است.

²² گزارش ماده 7، شکل A، 1 می 2006.

و نهاد های موجود باید به تهیه مساعدت های شان به دولت در قسمت ماین پاکی تا سال 2013²³، هنگامیکه مسوولیت ماین پاکی به نهاد های ملی انتقال خواهد کرد، ادامه دهند²⁴. طبق گزارش های واصله بورد مشورتی بین الوزارتی (IMB) سه بار از زمان ایجاد این بورد ملاقات کرده است ولی در نیمه اول سال 2010 نشست نداشته است²⁵.

یک نشست بین الوزارتی که توسط وزارت امورخارجه در 16 جنوری 2008 برگزار گردیده بود نقش رهبری ماین پاکی را به دبیرتمنت ماین پاکی (DMC) واگذار کرد. DMC در چوکات ریاست مبارزه با حوادث طبیعی افغانستان (ANDMA) فعالیت میکند و مستقیماً به دفتر ریاست جمهوری گزارش کار ارائه میکند. وظیفه دارالانشأ بورد مشورتی بین الوزارتی هم به DMC واگذار شده است²⁶. در می 2008، DMC با 15 کارمند دفاتر خویش را در مرکز کار مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان در کابل تأسیس کرد اما بودجه خویش را از طریق بودجه ملی بدست میاورد²⁷.

در سال 2010، مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان یک کارمند خویش را جهت ترتیب پلان انتقال مشخص کرد و DMC همراهِ خدمات ماین پاکی ملل متحد روی ترتیب یک نقشه جهت انتقال کار میکردند و قرار بود الی ختم سال تکمیل شود²⁸. مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان خاطر نشان کرد که بورد مشورتی بین الوزارتی DMC را به حیث هماهنگ کننده نهایی تعیین نکرده است بناً انتقال کار ها به DMC در قدم نخست باید به آنها تفهیم شود²⁹.

یک ارزیابی اتحادیه اروپا از ماین پاکی در سال 2009 نگرانی این نهاد را از عدم شفافیت در پلانگذاری جهت انتقال، نقش مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان و ارتباط این مرکز با DMC بیان کرده است. این ارزیابی میگوید که مشکلات اساسی سرراه جهت انتقال عدم دلچسپی یا دلچسپی اندک دولت در اخذ مشکل یا حل مشکل مناطق آلوده کشور با بقایایی منفجره دوران جنگ میباشد. این ارزیابی علاوه میکند که نهاد های همکار افغانی مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان هم علاقه مندی جهت تغییر این وضعیت نشان نداده اند. این ارزیابی نتیجه گیری میکند که تا وقتیکه این مسایل حل نشود، صحبت از انتقال کاملاً بی معنی است³⁰.

در پاسخ به این ارزیابی مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان میگوید: "این مرکز به این ارزیابی اتحادیه اروپا که اشتباهات زیاد داشته و منتج به این ارزیابی ضعیف از وضع ماین گردیده است واکنش نشان داده است. با وجودیکه بخش های این گزارش مفید و سازنده است، این مرکز قسمت های در این ارزیابی را پیدا کرد که حاوی اشتباهات و بسته بندی نشده است. قابل ذکر است که سفارشات را که این ارزیابی اتحادیه اروپا کرده بود در نتیجه توسط این اتحادیه عمل به آن نگردید³¹."

در چوکات پلان گذاری سال کاری افغانی 1388 (1 اپریل 2009 – 31 مارچ 2010)، DMC مسوولیت تجویز موسسات ماین پاکی، هماهنگی معتبر سازی خارجی کیفیت را و همچنان رهبری هماهنگی تعلیمات آگاهی دهی از خطر را در وزارت معارف، و ترتیب گزارش های ماده 7 افغانستان را با کارمند موجود مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان را به عهده گرفته است³². در اواسط سال 2010، DMC اطلاع داد که این پروسه نا تکمیل است.

²³ ایمیل مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، 30 اپریل 2008.
²⁴ برنامه ماین پاکی افغانستان، پلان توحیدی عملیاتی 1388، (نسخه 1.0)، کابل 20 اکتوبر 2008، صفحه 61. بعد از این این سند به نام پلان توحیدی عملیاتی 1388 یاد میگردد.

²⁵ مصاحبه با مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان و عبدالحق رحیم، دایرکتر، DMC، کابل 18 می 2009، و 15 جون 2010. یک ارزیابی GICHD مربوط مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان در ماه جون 2008 گفت که تا این تاریخ IMB فقط یکبار نشست داشته است.

²⁶ مصاحبه با مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، 25 می 2008 و عبدالحق رحیم، دایرکتر، DMC، 26 می 2008.

²⁷ مصاحبه با مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان و عبدالحق رحیم، دایرکتر، DMC، 18 می 2009.

²⁸ مصاحبه با عبدالحق رحیم، دایرکتر، DMC، 15 جون 2010، و همراهِ ریاست دفتر مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، 19 مارچ و 21 جون 2010.

²⁹ برنامه ماین پاکی افغانستان، پلان توحیدی عملیاتی 1389، مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، دسامبر 2009، صفحه 49.

³⁰ پال داویز و بروس تاد، ارزیابی میانه برنامه ماین پاکی در افغانستان – گزارش نهایی، برنامه اتحادیه اروپا برای افغانستان، اپریل 2009، صفحات 20، 26 و 27.

³¹ ایمیل مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، 4 اگست 2010.

³² مصاحبه با مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان و عبدالحق رحیم، دایرکتر، DMC، کابل، 18 می 2009، و ایمیل مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، 31 مارچ و 20 اگست 2009.

DMC در کمیته های تنظیمات مرکز هماهنگی مابین پاكی برای افغانستان شرکت میکرد و همچنان بر ساختار ظرفیت این دیپارتمنت تمرکز داشت. سه کارمند این دیپارتمنت جهت آموزش به هندوستان رفتند و DMC در صدد بود تا چهار کارمند دیگر خویش را به آذربایجان جهت آموزش روان نماید. پلان این دیپارتمنت جهت استخدام 20 کارمند دیگر منتظر دریافت تاییدیه دولت بود³³.

هفت مرکز مابین پاكی ساحوی³⁴ مرکز هماهنگی مابین پاكی برای افغانستان با سایر دفاتر مانند نهاد های ملل متحد و بین المللی، نهاد های حکومتی، نیروهای کمک به امنیت - آیساف - و تیم های بازسازی و لاپتی در تماس اند. جهت مساعی و ترویج هماهنگی با وزارت خانه ها و ازدیاد ادغام برنامه مابین پاكی در پلان های انكشافی، مرکز هماهنگی مابین پاكی برای افغانستان در سال 2010 یک کارمند خویش را به خاطر رشد معلومات نهاد های حکومتی در مورد مشکلات مابین و مهمات منلفق ناشده و در حمایت از پلان های پاكسازی منصوب کرد³⁵. مرکز هماهنگی مابین پاكی برای افغانستان نقش رهبری آگاهی دهی از خطرات مابین و بقایای منفجره دوران جنگ را به وزارت معارف تحویل داده است³⁶.

در سال 2009، مرکز هماهنگی مابین پاكی برای افغانستان میخواست وظایف پاكسازی را به موسسات همکار واگذار کرده و از نقش قبلی خویش جهت تمرکز بیشتر بر نظارت، پلانگذاری های استراتژییک و هماهنگی عملیات کناره گیری کند و همچنان موسسات همکار را جهت تنظیم و پلان وظایف پاكسازی در چارچوب استراتژییک تشویق میکرد³⁷. مرکز هماهنگی مابین پاكی برای افغانستان یک لیست از شرایط پلانگذاری، اولویت دهی و یک سیت دیتا خطر را منحبث اساسات برای موسسات همکار تهیه کرد تا بتوانند پلان های بعدی شانرا مبتنی بر آن ترتیب کنند. مرکز هماهنگی مابین پاكی برای افغانستان پلان های موسسات همکار را تعدیل و در صورت ضرورت با آنها در ترتیب پلان ها مذاکره میکرده است تا مطمئن گردد که اولویت های مرکز هماهنگی مابین پاكی برای افغانستان، بلانس منطفوی مدنظر گرفته شده و از پلان های همگون جلوگیری شده است³⁸.

اولویت های عمل در سال کاری افغان 1389 (1 اپریل 2010 - 31 مارچ 2011) پلان کار هم شامل است³⁹:

- زون های کشنده (اجتماعات که در آنجا تلفات از سال 2003 بدینسو ثبت شده است)؛
- ولسوالی ها و اجتماعات با تأثیر بالا (قربانیان، بن بست ها)؛
- مناطق خطر که قربانی میگیرد ثبت شده در سروی تأثیر مابین زمینی افغانستان (اما کمتر از کتگوری های قبلی)؛
- خطرات کوچک (کمتر از 5,000 کیلومتر مربع)؛
- تمام خطرات در 500 متری اجتماعات؛
- خطرات مشخص که در کتگوری های بالا ذکر نمیشده است؛
- اولویت های دوتر، به شمول مناطق که منفعات های فرهنگی یا سایر را دارد؛
- اولویت های موسسات مابین پاكی (پول پروژه از دو طرف پرداخت میشده است)⁴⁰.

چارچوب عملیاتی مرکز هماهنگی مابین پاكی برای افغانستان برای سال 1389 از ضرورت ایجاد بلانس میان تمایل برای تکمیل پاكسازی بعضی مناطق و اولویت های موجود یاد کرده است. این مرکز مینگارد که 17 ولسوالی هر کدام

³³ مصاحبه با عبدالحق رحیم، دایرکتر، DMC، کابل، 16 جون 2010.

³⁴ این مراکز در ولایات جنوب شرقی گردیز، غربی هرات، شرقی جلال آباد، مرکزی کابل، جنوبی کندهار، شمال شرقی کندز و شمال مزار شریف موقعیت دارند.

³⁵ مصاحبه با رئیس عملیاتی، مرکز هماهنگی مابین پاكی برای افغانستان، کابل، 15 جون 2010، و برنامه مابین پاكی افغانستان، چارچوب عملیاتی توحیدی 1389، مرکز هماهنگی مابین پاكی برای افغانستان، دسامبر 2009، صفحه 7.

³⁶ مرکز هماهنگی مابین پاكی برای افغانستان، چارچوب عملیاتی توحیدی 1389، دسامبر 2009، صفحه 50.

³⁷ همان، صفحه 44؛ و مصاحبه با رئیس دفتر مرکز هماهنگی مابین پاكی برای افغانستان، 19 مارچ و 21 جون 2010.

³⁸ مصاحبه با رئیس عملیاتی، مرکز هماهنگی مابین پاكی برای افغانستان، کابل، 15 جون 2010، و برنامه مابین پاكی افغانستان، چارچوب عملیاتی توحیدی 1389، مرکز هماهنگی مابین پاكی برای افغانستان، دسامبر 2009، صفحه 7.

³⁹ برنامه مابین پاكی افغانستان، چارچوب عملیاتی توحیدی 1389، دسامبر 2009، صفحات 18 و 19.

⁴⁰ چهار ولسوالی افغانستان دارای بیشتر از 75 مناطق مضمون به خطر اسست که در مرکز افغانستان قرار دارد.

دارای بیشتر از 70 منطقه مظنون به خطر است و 85 ولسوالی دیگر پنج منطقه مظنون به خطر یا کمتر با خطر دارند که با هماهنگی و تمرکز بر مناطق بیشتر معروض با خطر رشد قابل ملاحظه در پیش رو خواهد بود.⁴¹

مرکز هماهنگی مابین پاکستان برای افغانستان شش پروژه بزرگ را نیز برای ملاحظه دونه ها تشخیص داده است، این پروژه ها عبارت اند از یک پروژه 5 میلیون دالری جهت پاکسازی تمام خطرات معلوم در شهرداری کابل که شامل 7 کیلومتر مربع ساحه میگردد، یک پروژه 7 میلیون دالری جهت پاکسازی شهر غزنی برای مدت سه سال، یک پروژه 38 میلیون دالری جهت پاکسازی تمام اولویت های اول و دوم و همچنان سایر مناطق خطر در ولایت کندهار برای مدت چهار سال، و همچنان یک پروژه 40 میلیون دالری جهت پاکسازی چهار ولایت شرقی برای مدت دو سال که 17 کیلومتر مربع ساحه آلوده آن تخمین شده است.⁴²

اگرچه مابین پاکستان محدودیت های بیشمار را به خاطر شورشگری های شدید و وسیع مواجهه بوده است، مرکز هماهنگی مابین پاکستان برای افغانستان میگوید که وجوه مالی بیشتر از شورشگری چالش بر انگیز است.⁴³ اما چارچوب عملیاتی برای سال 1389 42% تمام ساحات معلوم خطر را که در برگیرنده 68% ساحات معلوم به خطر میگردد اشاره میکند که توسط ملل متحد به نام ساحات با خطر شدید و بالا طبقه بندی شده است. "این یک رقم مهم است که بالای برنامه تأثیر به سزای دارد،" این چارچوب مشعر است.⁴⁴

در ماه جون 2010، مرکز هماهنگی مابین پاکستان برای افغانستان همراه با مرکز بین المللی مابین پاکستان بشری ژینوا (GICHD) اقدام به سروی مابین های زمینی و معیشت در 25 اجتماع که قبلاً مابین پاکستان شده بود جهت تجزیه و امتحان شرایط پلاننگاری در سال های اخیر عملی شده بود، نمود. این دو مرکز همچنان در نظر دارند تا یک سروی بعدی را جهت ارزیابی اولویت ها برای پاکسازی در مقابل ساحات معلوم خطر در یک اجتماع انجام دهند تا یک مدل اولویت دهی را تولید کنند. نتایج این سروی قرار بود در اواخر سال 2010 نشر میشد.⁴⁵

الی ماه مارچ 2009، مرکز هماهنگی مابین پاکستان برای افغانستان از یک سیستم درج دیتا غیر متمرکز استفاده میکرد که هر کارمند در مراکز مابین پاکستان ساحوی دیتا پاکسازی را داخل سیستم میکرد و گزارش ها توسط متصدیان به این دیتابیس تکمیل و تهیه میشد. مرکز هماهنگی مابین پاکستان برای افغانستان مسول کنترل کیفیت، تجدید معلومات و ارسال معلومات تجدید شده دوباره به مراکز ساحوی مابین پاکستان بود. اما از اپریل 2009 بدینسو، مراکز ساحوی دیتا پاکسازی را جمع آوری و تثبیت میکنند، کارمندان مرکز هماهنگی مابین پاکستان برای افغانستان در کابل مسول درج دیتا در دیتابیس هستند.⁴⁶ گزارش های فعالیت تعلیمات آگهی دهی از خطر نیز به مرکز هماهنگی مابین پاکستان برای افغانستان جهت درج به سیستم مدیریت معلومات مابین پاکستان (IMSMA) داده میشود.⁴⁷

مرکز هماهنگی مابین پاکستان برای افغانستان مبادرت به نوع جدید IMSMA به هدف عصری سازی دیتابیس خویش ورزید اما با مشکلات در سیستم جدید سرخورد و تصمیم گرفت به سیستم موجود IMSMA نسخه سوم رجعت کند. مرکز هماهنگی مابین پاکستان برای افغانستان میگوید در کار مشترک خویش همراهی GICHD جهت اطمینان از ترقی مداوم نوع جدید IMSMA کار خواهد کرد و پیشبینی میکند که در سال 2011 با سیستم جدید IMSMA دوباره کار شروع خواهد کرد.⁴⁸

برنامه ارزیابی های اخیر

⁴¹ برنامه مابین پاکستان افغانستان، چارچوب عملیاتی توحیدی 1389، مرکز هماهنگی مابین پاکستان برای افغانستان، دسامبر 2009، صفحه 39.

⁴² همان، صفحه 9.

⁴³ مصاحبه با دایرکتر، مرکز هماهنگی مابین پاکستان برای افغانستان، در ژینوا، 18 مارچ 2010.

⁴⁴ برنامه مابین پاکستان افغانستان، چارچوب عملیاتی توحیدی 1389، مرکز هماهنگی مابین پاکستان برای افغانستان، دسامبر 2009، صفحه 33.

⁴⁵ مصاحبه با رئیس دفتر، مرکز هماهنگی مابین پاکستان برای افغانستان، در ژینوا، 21 جون 2010.

⁴⁶ مصاحبه با مرکز هماهنگی مابین پاکستان برای افغانستان، کابل، 18 می 2009.

⁴⁷ ایمیل از مرکز هماهنگی مابین پاکستان برای افغانستان، 30 مارچ 2009.

⁴⁸ ایمیل از مرکز هماهنگی مابین پاکستان برای افغانستان، 29 جولای 2010.

ارزیابی سال 2009 اتحادیه اروپا برنامه ماین پاک افغانستان را بسیار موفق توصیف کرده و اتحادیه اروپا را جهت ازدیاد وجوه کمکی به ماین پاک، شاید در حد 100 فیصد، توصیه کرده است.⁴⁹ این ارزیابی مشعر است که مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان ارزش زیاد را به برنامه ماین پاک افغانستان از طریق تجزیه بهتر مشکلات ماین قسمیکه در دیناس ملی درج شده تزریق کرده است و راه حل ها را با مهارت زیاد هماهنگ ساخته که از عوامل کیفی تا به حال خیلی به دور بوده است.⁵⁰

این ارزیابی فعالیت ماین پاک را بسیار بهتر از اثر اصلاحات عملیاتی در سال 2006 میداند اما میگوید که اکثریت متصدیان ملی توانایی و اعتماد جهت پذیرش نقش کامل تهیه کننده خدمات را تحت مفهوم عملیات جدید ندارند⁵¹ و استدلال میکند شاید از اینرو به سلامتی این برنامه آسیب برسد. این ارزیابی وقوع حداقل 48 واقعه ماین پاک در میان موسسات تطبیق کننده همکار افغان را در سال 2008 غیر قابل قبول پنداشته است.⁵² این ارزیابی همچنان توجه را به ماین های بجا مانده و واقعات در مناطق پاکسازی شده قبلی فرا میخواند.⁵³ این ارزیابی سفارش میکند که معتبر سازی کیفیت باید توسط یک نهاد بیرونی متخصص و با صلاحیت که در افغانستان کار نمیکند انجام شود.⁵⁴

یک سنجش ماین پاک بشری در سال 2009 که توسط دفتر مفتش عمومی وزارت خارجه امریکا انجام شده بود مشعر است شش موسسه ماین پاک را که ایالات متحده امریکا در سال 2009 کمک کرده (پاداش داده) است رشد شگفت انگیز در مولدیت داشته است. پاکسازی 000,82 ماین ضد پرسونل و 900 ماین ضد تانک در سال انجام شده در 2008، تقریباً بیش از 20 فیصد تمام ماین های پاکسازی شده از 1989 بدینسو را نشان میدهد.⁵⁵

این گزارش وعده میدهد جهت ارتقا ابتکارات ماین پاک مبتنی بر جامعه سعی خواهد کرد (به بخش ماین پاک 2009 در ذیل مراجعه شود) اما به یک سلسله مشکلات احتمالی هم اشاره میکند. این گزارش مشعر است که بیشتر موفقیت برنامه ماین پاک به خاطر توقع مردم از اینکه پاکسازی ماین منتج به ازدیاد کمک های انکشافی جهت استفاده بهتر از زمین میگردد است. گرچند این تاهنوز به وقوع نپیوسته و این گزارش برای هماهنگی بیشتر کار همه را فرا میخواند.⁵⁶

دفتر مفتش عمومی در قسمت تشدید ماین پاک مبتنی بر جامعه در ساحات ناامن محتاط است و هشدار میدهد که این عمل شاید مدیریت و آموزش کارمندان موسسات غیرحکومتی و حتی ماین پاک های اجتماع را در معرض خطر قرار دهد، نه تنها از طرف شورشیان و گروه های جنایتکار. مثلاً برنامه های آموزشی متحد میخواهد متوجه باشد که ماین پاک ها را با شورشیان اشتباه نکنند. این هم احتمال دارد که منابع ماین پاک به مناطق متمرکز شود که در واقع بازده فوری اقتصادی ندارد.⁵⁷

پاکسازی زمین

مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان مجموعاً 219.5 کیلومتر مربع زمین را از وجود خطرات در سال 2009 پاکسازی کرد. نظر به سال 2008 که 216.95 کیلومتر پاکسازی شده بود باوجود شرایط مشکل کاری خلق شده توسط

⁴⁹ پال داویز و بروس تاد، ارزیابی میانه برنامه ماین پاک در افغانستان – گزارش نهایی، برنامه اتحادیه اروپا برای افغانستان، اپریل 2009، صفحه 2.

⁵⁰ همان، صفحه 15.

⁵¹ همان، صفحه 16.

⁵² مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان در پاسخ گفته است که "در مورد این متن، ارزیابی کننده های اتحادیه اروپا آگاهی کمی از میزان ماین پاک در افغانستان داشته اند. با 4,500 ماین پاک با کار 210 روز در سال و 6 ساعت در روز، شما یک رقم 5,670,000 ساعت را بدست میاورند، که در آن فقط 48 واقعه یا حادثه نه مرگ است. و همچنان چیزی را که ارزیابی کننده های اتحادیه اروپا مدنظر نگرفته اند میزان درست تعداد پاکسازی شده ماین و بقایای منفجره دوران جنگ است." ایمیل مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان، 4 اگست 2010.

⁵³ مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان در پاسخ گفته است که "ماین های بجا مانده یک مشکل عمده در افغانستان نیست – تعداد این حادثات نظر به مناطق پاکسازی شده باز هم بسیار پایین است. از سال 1989 بدینسو 518,529 حلقه ماین کشف شده و فقط 112 حلقه خطا رفته است. ایمیل مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان، 4 اگست 2010.

⁵⁴ پال داویز و بروس تاد، ارزیابی میانه برنامه ماین پاک در افغانستان – گزارش نهایی، برنامه اتحادیه اروپا برای افغانستان، اپریل 2009، صفحات 32 و 33.

⁵⁵ وزارت خارجه امریکا، دفتر تفتیش عمومی، برنامه های ماین پاک بشری در افغانستان، گزارش شماره ISP-I-10-11، نوامبر 2009، صفحات 1 و 24.

⁵⁶ همان، صفحات 27 و 28.

⁵⁷ همان

توسعه حملات شورشی یک رشد نسبی رونما شده است. مناطق که در سال 2009 در نتیجه پاکسازی حذف شده با کاهش یافته 28.5 فیصد است که نظر به 17.8 فیصد سال 2008 هم بیشتر است. مجموعه ساحات چنین است: 52.6 کیلومتر مناطق ماین پاکسازی شد، 39.3 کیلومتر حذف شد، 104.3 کیلومتر مناطق جنگی پاکسازی گردید، و 23.3 کیلومتر حذف گردید.⁵⁸ در این دوران، مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان اطلاع داد که موسسات ماین پاکی 52,105 حلقه ماین ضد پرسونل، 789 حلقه ماین ضدوسایط و 1.02 میلیون پارچه بقایای منفجره دوران جنگ را تخریب کردند.⁵⁹

افغانستان قدیمترین و بزرگترین برنامه ماین پاکی در سطح جهان را با 8,000 ماین پاک که برای هفت موسسه همکار تطبیق کننده کار میکنند دارا میباشد. این موسسات و ماین پاک توسط مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان هماهنگی میگردد. اکثریت برنامه های ماین پاکی توسط 5 موسسه ملی با تجربه و دو موسسه بین المللی انجام میشود. موسسات افغانی عبارت اند از: مشاورین تخنیکي افغان (ATC)؛ سازمان ماین پاک برای افغانستان (DAFA)؛ سازمان پلانگذاری پاکسازی ماین (MCPA)؛ مرکز تربیه سک های ماین پال (MDC)؛ و موسسه ماین پاکی و احیای مجدد افغان (OMAR)؛ همرا با دو موسسه بین المللی: گروه ماین پاکی دنمارک (DDG)؛ و هالوترست.

علاوه بر این، 16 کمپنی تجارتي ماین پاک در سال 2009 فعالیت داشتند. این شامل 9 کمپنی افغان میگردد که عبارت اند از: کامپین ضد ماین زمینی افغان، کمپنی ماین پاک برادران اسد، کمپنی ماین پاک کشور، ماین پاک بین المللی برادران حمایت (HDI)، کمپنی ماین پاک کابل، گروه ماین پاک کاردان، خدمات حمایتی ماین پاک ملی، عمر انترنشنل، و کمپنی ماین پاک باور. هفت کمپنی بین المللی فعال در سال 2009 در افغانستان عبارت بودند از: مدیریت مهمات G4S (قبلاً ARMOURGROUP)، داینکورپ بین الملل، انهدام توپخانه انفجاری (EOD تکنالوجی)، ماین تک بین الملل، کارپوریشن مشورتی رانکو، ابتکار انکشافی (TDI) و یواکس بی بین الملل. مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان هشت کمپنی دیگر را هم در سال 2009 مشمول هفت کمپنی افغانی تجویز کرد و دو کمپنی دیگر به شمول یک کمپنی افغانی در نیمه اول سال 2010 تجویز گردید.⁶⁰

خلاصه پنج سال از ساحات پاکسازی شده و حذف شده⁶¹

سال	مناطق پاکسازی شده از ماین به کیلومتر مربع	مناطق ماین مظنون به خطر که توسط سروی پاکسازی یا حذف شده است	مناطق جنگی پاکسازی شده یا پاکسازی شده توسط سروی
2009	52.59	39.31	23.29
2008	47.42	27.17	13.98
2007	28.12	26.49	2.63
2006	29.74	2.55	3.41
2005	53.87	0.96	0
مجموع	211.74	96.48	43.31

سروی در سال 2009

قبل از سال 2007، فقط یک موسسه افغانی، MCPA، سروی انجام داده است. تحت مفهوم جدید عملیاتی که در سال 2007 جهت ارتقا انعطاف پذیری عملیاتی ترتیب شد، تمام موسسات همکار افغان سروی انجام میدهند.⁶² هالوترست و MCPA در سال 2009 یک سروی پولیگون را از مناطق مظنون به خطر تکمیل کردند که منتج به حذف تقریباً 60 کیلومتر مربع مناطق مظنون به خطر قبلی گردید اما 52 کیلومتر مربع از مناطق مظنون به خطر نامشخص قبلی را تشخیص کرد، بناً فقط 8 کیلومتر مربع را در نتیجه به ساحات تخمینی الوده اضافه کرد.⁶³ هالوترست 33.6 کیلومتر مربع از مناطق مظنون به خطر را سروی کرد که 14.9 کیلومتر مربع آن قبلاً نامشخص بود.⁶⁴

⁵⁸ ایمیل مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان، 29 جولای 2010. به خاطر اینکه دقیق بوده باشیم، این ارقام یکبار در اخیر ماه جولای 2010 تجدید گردید. تغییرات اندک در مجموع مناطق ماین و مناطق جنگی پاکسازی شده و همچنان در نتایج سالهای قبلی گزارش شده در سال 2009 وجود دارد.

⁵⁹ ایمیل مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان، 1 جولای 2010.

⁶⁰ ایمیل مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان، 10 جون و 29 جولای 2010.

⁶¹ این معلومات توسط مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان در 29 جولای 2010 فراهم شده است.

⁶² مصاحبه یا رئیس دفتر، مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان، کابل، 27 می 2007.

⁶³ مصاحبه یا رئیس دفتر، مرکز هماهنگی ماین پاک برای افغانستان، در ژینوا، 21 جون 2010.

⁶⁴ ایمیل تام دیب، هالوترست، 23 جولای 2010.

ماین پاکی در سال 2009

موسسات ماین پاکی نسبت زمین های پاکسازی شده در سال 2009 را کمی نظر به سال های گذشته زیاد کرده است. این افزایش مدیون تجدید کمک هاست که اکثریت موسسات همکار مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان را قادر ساخت تا کارمندان شانرا که در سال 2008 تنقیض کرده بودند دوباره به کار گمارند و حتی ظرفیت شانرا بسازند. عملیات های ماین پاکی مدام با محدودیت های روزافزون خرابی وضع امنیتی مواجه بوده است.

خرابی وضع امنیتی در اکثر نقاط افغانستان انگیزه را برای برنامه ماین پاکی مبتنی بر جامعه مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان که در سال 2008 آغاز شد به وجود آورد. چارچوب عملیاتی سال 1389 افغان خاطر نشان میسازد که برنامه ماین پاکی از نگاه تمام جناح های افغانی یک وظیفه فراتر از اختلافات سیاسی و قومی است.⁶⁵ در مناطق که وضع بدامنیتی مانع کار نورمال ماین پاکی میگردد، موسسات همکار افغان بعد از مشوره و اخذ تأییدیه بزرگان محل مردمان ساحه را منحیث ماین پاک در ساحه خودشان استخدام میکنند و برای آنها مهارت های کاری در همان مدت آموزش میدهند. موسسات همکار تا هنگامیکه ماین پاک های محلی ظرفیت و تجربه کافی جهت پیشبرد کار را فرا میگیرند، تجهیزات و سرکارگر برای آنها تهیه میکنند.⁶⁶

تعداد پروژه های ماین پاکی مبتنی بر جامعه از 3 در سال 2008 به 10 در سال 2009 ارتقا کرد. در نتیجه 5.8 کیلومتر مربع ساحه با تخریب 1,179 ماین ضدپرسونل، 39 ماین ضد وسایط و 21,423 پارچه بقایای منفجره دوران جنگ پاکسازی گردید. نو پروژه دیگر ماین پاکی مبتنی بر جامعه در اوایل ماه جون 2010 شروع به کار کرد.⁶⁷ مجموعاً 8.8 میلیون دالر به پروژه های ماین پاکی مبتنی بر جامعه در سال 2009 تخصیص یافته بود که 11.4 فیصد کل بودجه ماین پاکی این سال افغانستان میگردید. 10 میلیون دیگر به پروژه های ماین پاکی مبتنی بر جامعه در ماه جون 2010 تخصیص یافت که 11 فیصد کل بودجه سال 2010 میگردد.⁶⁸

ماین پاکی در سال 2009⁶⁹

مناطق پاکسازی شده به کیلومتر	تعداد ماین های تخریب شده ضد پرسونل	تعداد ماین های تخریب شده ضد وسایط	متصدی
0.07	0	0	G4S
7.07	2,490	45	ATC
3.96	1,166	12	DAFA
1.27	3,818	4	DDG
1.16	0	11	EODT
0.27	3,359	0	HDI
12.79	20,675	114	HALO*
2.57	1,755	44	MCPA
14.23	3,685	350	MDC
2.90	0	4	MineTech International
5.48	1,534	26	OMAR
0.51	0	43	عمر بین الملل
0.01	388	0	رانکو
52.29	38,870	653	

* هالوترست از پاکسازی 12.83 کیلومتر مربع در سال 2009 و تخریب 700,33 ماین ضد پرسونل و 188 ماین ضد وسایط خبر داد.⁷⁰

⁶⁵ برنامه ماین پاکی افغانستان، چارچوب عملیاتی توحیدی 1389، مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، دسامبر 2009،

صفحه 31.

⁶⁶ مصاحبه با موسسات ماین پاکی افغان، کابل، 12-18 جون 2010.

⁶⁷ ایمیل از مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، 10 جون 2010.

⁶⁸ همان، 1 جولای 2010.

⁶⁹ همان.

⁷⁰ ایمیل تام دیب، هالوترست، 3 جون 2010

پیروی از ماده 5 معاهده منع ماین

تحت ماده 5 معاهده منع ماین، افغانستان ملزم است تمام ماین های ضدپرسونل را در ساحه تحت کنترول خویش به زودترین فرصت تخریب کند اما نه دیرتر از 21 مارچ سال 2013 – مصادف به ختم سال 1391 افغانستان است. این مکلفیت یک تأثیر به سزای در پلانگذاری استراتژیک افغانستان داشته است. پیمان سال 2006 افغانستان مقاصد را بر پاکسازی 70 فیصد مناطق خطر و آلوده افغانستان الی 1 مارچ 2011 تنظیم کرده است. و مسوده استراتژی راه به پیش برای ماین پاکی که در سال 2006 نشر گردید مقاصد را بر پاکسازی تمام ساحات معلوم ماین تا سال 2013 تنظیم کرده است.⁷¹

در کنفرانس دومین مرور بر معاهده منع ماین، افغانستان گفت که استراتژی این کشور مبتنی بر هدف دولت آن است که خواهان یک کشور عاری از ماین زمینی است.⁷² اگرچه در ماه جون 2010 در جلسه کمیته دایمی این کشور از کمبود وجوه مالی برای برنامه ماین پاکی افغانستان که احتمالاً نتوانند به اهداف معاهده اتوا برسند خبر داد.⁷³ پلان کاری سال 1389 مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان مشعر است که این پروگرام ظرفیت پاکسازی 90 کیلومتر مربع ساحات خطر را در سال داراست. به همین خاطر واضح است که هدف پیمان بدست نخواهد آمد جز اینکه سائز پروگرام قبل از اپریل 2010 سه برابر شود.⁷⁴

پیشرفت ها جهت تکمیل این برنامه مدام توسط کشف مناطق ماینگذاری شده بیشتر در نتیجه سروی یا برگشت مهاجرین مختل شده است. در ختم سال 2009، افغانستان 41 فیصد ساحات معلوم خطر را و 39 فیصد ساحات تخمینی خطر را پاکسازی کرده بود با وجودیکه در ختم ماه مارچ 2010 پیشرفت ها به صوب این اهداف 45 فیصد و 47 فیصد را به ترتیب نشان میداد.

پیشرفت به صوب اهداف ماین پاکی⁷⁵

خط مبداء تنظیم شده در سال 2009	نتایج پاکسازی (2009-2006)	آلودگی در ختم سال 2009	پیشرفت به صوب انجام مکلفیت معاهده به فیصدی
تعداد مناطق خطر	4,696	6,816	41
مناطق خطر به کیلومتر	426	671	39

در جریان 9 سال گذشته موسسات ماین پاکی 317.34 کیلومتر مربع مناطق ماینگذاری را پاکسازی کرده است.⁷⁶ اما در ماه جون 2010 مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان تخمین زد که 654 کیلومتر مربع باقی مانده به پاکسازی نیازمند است.⁷⁷

پیروی از ماده 4 کنوانسیون ضد مهمات خوشه

افغانستان کنوانسیون ضد مهمات خوشه ای را امضا کرده است ولی تا 1 سپتامبر 2010 تصویب نکرده بود.

⁷¹ UNMACA، راه به پیش (The Way Ahead)، مسوده، اپریل 2006؛ و مصاحبه همراهی رئیس دفتر، UNMACA، کابل، 27 می 2007.

⁷² بیانیه افغانستان، دومین کنفرانس مرور، کارتیگینا، 3 دسامبر 2009.

⁷³ بیانیه افغانستان، کمیته دایمی ماین پاکی، نیکنالوجی تعلیمات آگهی دهی از خطرات ماین و ماین پاکی، ژینوا، 23 جون 2010.

⁷⁴ برنامه ماین پاکی افغانستان، چارچوب عملیاتی توحیدی 1389، مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، دسامبر 2009، صفحه 28.

⁷⁵ مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، خبرنامه برنامه ماین پاکی افغانستان، جنوری 2010، صفحه 4،

www.macca.org.af

⁷⁶ مجموع معلومات پاکسازی شامل دیتا 2005-2009 است، ایمیل مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، 29 جولای

2010، و برای دوره 2001-2004، ایمیل این مرکز در 20 اپریل 2008.

⁷⁷ مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، حقایق سریع برنامه ماین پاکی برای افغانستان، این دیتا به تاریخ 22 جون 2010 ا از وبسایت www.macca.org.af اقتباس شده است.

پاکسازی مناطق آلوده با مهمات خوشه ای در سال 2009

مرکز هماهنگی ماین پاکي برای افغانستان از سال 2004 بدینسو 43 محل آلوده با مهمات خوشه ای را که مجموعاً 3.2 کیلومتر مربع زمین میگردد و توسط هالوترست و MCPA پاکسازی گردیده را ثبت کرده است. از مجموع این محلات، 6 محل آن که 670,276 متر مربع میگردد در سال 2009 پاکسازی شده است.⁷⁸

هالوترست در سال 2009 مجموعاً 2,607 پارچه مهمات خوشه ای را پاکسازی کرد که منجملاً 331 پارچه توسط ناتو و 2,276 آن توسط نیروهای شوروی سابق استفاده شده بوده است.⁷⁹ G4S هم از پاکسازی مناطق آلوده با پارچه های USM-42 در نزدیکی کمپ هیرو در ولایت کندهار در سال 2009 گزارش داده است.⁸⁰ به خاطریکه اکثریت پارچه های مهمات خوشه ای پرتاب شده از طیاره های امریکایی در جریان سال های 2001-2002 در سال های 2002-2003 توسط عملیات پاکسازی با استفاده از رهنمایی اصابت ایالات متحده امریکا تخریب گردید، موسسات ماین پاکي با این نوع پارچه زیاد سر نمیخورند.⁸¹

موسسات ماین پاکي مدام تعداد اندکی پارچه های مهمات خوشه ای منفلق نشده استفاده شده در دوران شوروی را پیدا میکنند. HDI که در قراردادی انجینیران نظامی امریکایی در میدان هوایی بگرام کار میکنند از کشف تعداد کثیری مهمات خوشه ای متروکه که تعداد شان تا هنوز در بسته ها هستند خبر میدهد. موسسه عمر هم از کشف پارچه های مهمات خوشه ای ساخت شوروی در ساحات مرزی افغانستان و پاکستان خبر میدهد و گفته میشود که این پارچه از دوران بامباردمان نیروهای شوروی دولت کابل است.⁸²

پاکسازی منطقه جنگی در سال 2009⁸³

یک مجموع از 20 متصدی پاکسازی به شمول موسسات همکار مرکز هماهنگی ماین پاکي برای افغانستان و کمپنی های تجاری از پاکسازی 104.83 کیلومتر مربع از مناطق جنگی و جمع آوری بیشتر از یک میلیون پارچه مهمات منفلق نشده در سال 2009 خبر دادند.

اکثریت مناطق جنگی که توسط کمپنی های تجاری پاکسازی شده شامل قرارداد های میگردد که به منظور ساختن یا توسعه کمپ های نظامی یا پوسته های پولیس و همچنان جاهای کنترولی برای تعمیر بلدینک ها و زیربنا ها قرارداد شده بود. رانکو، G4S، EODT و UXB بین الملل تحت قراردادهای انجینیران نظامی امریکایی کار میکنند.⁸⁴

داینکورپ بین الملل که تحت قرارداد با دفتر WRA مربوط وزارت خارجه ایالات متحده امریکا کار میکند با هفت تیم دوازده نفری مهمات منفلق نشده را قریه به قریه با تحویل وظایف از مراکز ماین پاکي ساحوی مرکز هماهنگی ماین پاکي برای افغانستان و در پاسخ به درخواست مردمان محل پاک کاری میکنند.⁸⁵

پاکسازی مناطق جنگی و انهدام مهمات منفلق نشده⁸⁶

متصدی	تعداد ماین های ضد	تعداد ماین های ضد	تعداد مهمات	ساحات
-------	-------------------	-------------------	-------------	-------

⁷⁸ مرکز هماهنگی ماین پاکي برای افغانستان پارچه های مهمات خوشه را تحت مهمات منفلق نشده ثبت میکند، نه به حیث یک قلم جداگانه. ایمیل این مرکز، 14 جولای 2010.

⁷⁹ ایمیل از تام دیب، هالوترست، 23 جولای 2010.

⁸⁰ مصاحبه با گوس میلین، مدیر عملیاتی کشور، G4S، کابل، 14 جون 2010.

⁸¹ مصاحبه با متصدیان ماین پاکي، کابل، 12-18 جون 2010.

⁸² مصاحبه با کفایت الله ابلاغ، دایرکتر، ATC، و ذکریا پایاب، معاون دایرکتر، موسسه عمر، کابل، 13 جون 2010.

⁸³ این شامل پاکسازی مناطق آلوده با مهمات خوشه ای نمیگردد.

⁸⁴ مصاحبه همرا لویس ارمور، مدیر کشور، رانکو؛ گوس مالین، G4S؛ و مارک والاس، مدیر کشور، UXB بین الملل، کابل، 17 و 14 جون 2010.

⁸⁵ مصاحبه با سکیپ، هارتیرگر، مشاور ارشد تخنیکي EOD، داینکورپ بین الملل، کابل، 14 جون 2010.

⁸⁶ ایمیل از مرکز هماهنگی ماین پاکي برای افغانستان، 1 جولای 2010. هالوترست گزارش میدهد که تمام ماین های تخریب شده در بخش BAC/EOD بدست آمده از یک دیپوی شوروی سابق در ولسوالی دوشی ولایت بغلان بوده است. ایمیل از گارارد زنگ، دیسک آفیسر، هالوترست، 2 اگست 2010.

مناطق جنگی BAC در کیلومتر	منفلق ناشده تخریب شده	پرسونل که در جریان BAC/EOD تخریب شده است	وسایط که در جریان BAC/EOD تخریب شده است	
5.09	6,484	1	0	کامپین ضد ماین زمینی افغان
0.77	398	0	0	کمپنی ماین پاکي برادران اسد
0.54	390	0	0	G4S
2.79	180,814	1	1	مشاورین تخنیکي افغان
1.94	0	0	0	کمپنی ماین پاکي کشور
2.96	146,467	19	26	DAFA
0	14,491	27	6	داینکورپ بین الملل
3.52	32,445	92	0	گروه ماین پاکي دانمارک
1.46	814	0	0	EODT
0.21	3,576	0	0	HDI
73.89	546,639	13,025	75	هالوترست
2.40	0	0	0	گروپ ماین پاکي کاردان
0.16	4	0	0	کمپنی ماین پاکي کابل
1.69	4,675	0	3	MCPA
0	7,030	10	5	MDC
0.07	392	0	12	خدماتی حمایتی ماین پاکي ملی
0.69	42,941	0	3	OMAR
0.13	54	0	0	عمر بین الملل
6.16	32,547	60	5	RONCO
0.12	87	0	0	کمپنی ماین پاکي باور
0.26	441	0	0	UXB بین الملل
104.85	1,020,689	13,235	136	مجموع

مدیریت کیفیت

مرکز هماهنگی ماین پاکي برای افغانستان از طریق سه نفر از کابل و 50 کارمند دیگر خویش در هفت مرکز ساحوی ماین پاکي که آنها از محلات پاکسازی ماین بازدید معمولاً میکنند کیفیت را مدیریت میکنند.⁸⁷ در سال 2009، مرکز هماهنگی میان پاکي برای افغانستان جهت اخذ مسوولیت معتبر سازی کیفیت از طرف یک نهاد خارجی ابراز علاقه مندی کرد، اقدام که توسط ارزیابی اتحادیه اروپا هم در سال 2009 توصیه شده بود.⁸⁸ بعد از یک مرور داخلی، مرکز هماهنگی ماین پاکي برای افغانستان به عوض اقدام به انتقال به سیستم جدید معتبر سازی کیفیت کرد که بعد از دو سال تطبیق خواهد گردید و بر بازدید معمولی از محلات کمتر تمرکز و بر تقویت از سیستم و طرز العمل موسسات همکار بیشتر تمرکز خواهد کرد. مرکز هماهنگی ماین پاکي برای افغانستان از یک موسسه داخلی، انسیتیوت مدیریت، تریبه و ارتقا ظرفیت های بومی، سابق به نام نهاد بررسی، ارزیابی و تریبوی کار میگرد، خواسته است تا با DMC بالای سنجش ضروریات های معتبر سازی کیفیت کار نماید.⁸⁹

در سال 2009 مرکز هماهنگی ماین پاکي برای افغانستان یک کارت نمره موزون را جهت نظارت از فعالیت های موسسات همکار با تهیه یک محک جهت رشد استاندارد ها معرفی کرد. این کارت نمره از طرف موسسات همکاری

⁸⁷ ایمیل از مرکز هماهنگی ماین پاکي برای افغانستان، 10 جون 2010.

⁸⁸ مصاحبه با مرکز هماهنگی ماین پاکي برای افغانستان، کابل، 15 جون 2010. پال داویز و بروس تاد، ارزیابی میانه برنامه ماین پاکي در افغانستان – گزارش نهایی، برنامه اتحادیه اروپا برای افغانستان، اپریل 2009، صفحات 32 و 33.

⁸⁹ مصاحبه همراهی رئیس عملیاتی، مرکز هماهنگی ماین پاکي برای افغانستان، کابل، 15 جون 2010 و در ژینوا، 21 جون 2010.

استقبال گردید⁹⁰. این کارت ها کارکرد موسسات همکار را در مقابل پنج شاخص (عملیات، مدیریت کیفیت، حادثات ماین پاکی، قیمت و گزارش دهی) جهت ارزیابی عملیات ماین پاکی و چهار شاخص (عین شاخص برای ماین پاکی بدون شاخص حادثه) جهت ارزیابی تعلیمات آگهی دهی از خطرات هر سه ماه برآورد میکند. مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان همرا با متصدیان ماین پاکی این کارت ها را در مدت جولای تا سپتامبر 2009 به طور آزمایشی استفاده کردند و بعداً در ربع چهارم سال با یک سلسله تعدیلات عملاً به کار بستند. دیتا ها در مورد کارکرد از دیتابیس IMSMA با موسسات همکار شریک ساخته میشود و آنها بعداً نمرات را تأیید میکنند⁹¹.

شاخص عملیات (40 فیصد تمام نمرات) شامل شاخص های فرعی برای تعداد شروع و تکمیل خطرات و قابلیت کاری اسباب میگردد. مدیریت کیفیت (15 فیصد) تخلفات عمده از استانداردهای ماین پاکی را برآورد میکند، و گزارش دهی (15 فیصد) دقت و به وقت بودن گزارش پیشرفت کار، گزارش تکمیل پاکسازی مناطق جنگی و ماین، پلان های ربع وار عملیاتی، و پاسخ به تحقیقات ماین پاکی را برآورد میکند. شاخص قیمت (10 فیصد) هنوز زیر ارزیابی است⁹².

مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان در مارچ 2010 گزارش داد که 380 چک کیفیت فقط 29 عدم مطابقت یا نقض استاندارد کوچک را و شش عدم مطابقت جدی را پیدا کرده است⁹³.

ایمنی پرسونل ماین پاکی

یک ماین پاک از مشاورین تخنیکایی افغان در ولایت بامیان کشته شد و 31 تن دیگر هم در جریان حادثات سال 2009 مجروح شده اند یک کمی بیشتر از یک سوم 48 حادثه که مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان در سال 2008 اخبار کرده است. در نیمه اول سال 2010، یک ماین پاک کشته و 7 ماین پاک دیگر زخم برداشتند⁹⁴.

مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان میگوید که از دوران شروع ماین پاکی در افغانستان در سال 1989 سیستم IMSMA نشان میدهد که 120 ماین پاک جان های خویش را از دست داده اند و 792 تن دیگر هم در نتیجه حادثات زخمی شده اند. مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان میگوید که این مرکز حادثات را بسیار جدی در نظر دارند اما اظهار میدارند با در نظر داشت تعداد ماین پاک ها در ساحه در هر سال کاری، تعداد کسان متأثر شده از حادثات بسیار قلیل است⁹⁵. اما یک ارزیابی دفتر مفتیش عمومی وزارت خارجه امریکا به نقل از گزارش تأیید نشده در جولای 2008 مینویسد که 371 ماین پاک ملکی از شروع ماین پاکی افغانستان کشته شده اند و علاوه میکند که بعضی گزارش های مطبوعات این رقم را بسیار بالا میخوانند⁹⁶.

متصدیان ماین پاکی بیشتر از خطرات ماین پاکی و پاکسازی بقایای منفجره دوران جنگ با خطرات شرایط بد و غیر قابل پیش بینی امنیتی مواجه اند. چارچوب توحیدی عملیاتی مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان برای سال 1389 اشاره میکند که در جریان سال گذشته، ماین پاک ها مورد حمله قرار می گرفتند، مجبور بودند پلان های خویش را تغییر دهند و پروژه ها را با آن سازگار سازند⁹⁷.

⁹⁰ مصاحبه با پنج موسسه همکار، ATC, DAFA, MCPA, MDC و OMAR، کابل، 13-19 جون 2010.

⁹¹ مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، کارت نمره دهی موزون، کابل، 6 می 2010.

⁹² همان، شاخص های تعلیمات آگهی دهی از خطرات/عملیات (50 فیصد) مدیریت کیفیت (20 فیصد)، قیمت (10 فیصد) و گزارش دهی (20 فیصد).

⁹³ مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، کارت نمره دهی موزون، کابل، 6 می 2010، صفحه 12.

⁹⁴ پاسخ مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان به پرسشنامه بررسی ماین زمینی، 13 جون و 10 جولای 2010؛ مصاحبه با کفایت الله ابلاغ، ATC، کابل، 13 جون 2010؛ پال داویز و بروس تاد، ارزیابی میانه برنامه ماین پاکی در افغانستان – گزارش نهایی، برنامه اتحادیه اروپا برای افغانستان، اپریل 2009، صفحات 32 و 33.

⁹⁵ مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، کارت نمره دهی موزون، کابل، 6 می 2010، صفحه 4. یک ارزیابی دفتر مفتیش عمومی وزارت خارجه امریکا به نقل از مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان در جولای 2008 مینویسد که 371 ماین پاک ملکی از شروع ماین پاکی افغانستان کشته شده اند و علاوه میکند که بعضی گزارش های مطبوعات این رقم بسیار بالا میخوانند. وزارت خارجه امریکا، دفتر مفتیش عمومی، برنامه ماین پاکی بشردوستانه در افغانستان، گزارش شماره 10-11—ISP-1، نوامبر 2009، صفحه 7. اما مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان میگوید که این دفتر کدام منبع را برای این گفته ها مشخص نکرده است. ایمیل این مرکز، 29 جولای 2010.

⁹⁶ وزارت خارجه امریکا، دفتر مفتیش عمومی، برنامه ماین پاکی بشردوستانه در افغانستان، گزارش شماره 10-11—ISP-1، نوامبر 2009، صفحه 7.

⁹⁷ برنامه ماین پاکی افغانستان، چارچوب عملیاتی توحیدی 1389، مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، دسامبر 2009، صفحه 31.

گروپ ماین پاکی دانمارک مورد دو حمله قرار گرفت، حمله اول در 15 جولای و حمله دوم پنج روز بعدتر در 20 جولای در ولایت بدخشان صورت گرفت که در نتیجه یک سوپروایزر این گروپ کشته شد.⁹⁸ هفت نفر که برای ماین تیک بین الملل کار میکردند در یک زدو خورد مسلحانه در سال 2009 کشته شدند به شمول سه تن محافظین که در یک کمین در ماه اپریل جان هایشان را از دست دادند و در ماه بعدی این حادثه چهار کارمند دیگر ماین تیک در یک کمین هنگامی کشته شدند که وسایل دفتر را انتقال میدادند. علاوه بر این، مجموعاً 30 ماین پاک در واقعات مختلف در سال 2009 اختطاف شدند اگرچه تمام شان سرانجام رها گردیدند. مجموعاً 18 حمله دیگر بالای وسایط و تجهیزات ماین پاک ها راه اندازی شده که خسارات را بار آورده است.⁹⁹

تلفات، اختطاف و ضبط وسایط نقلیه و تجهیزات کار در نیمه اول سال 2010 هم اتفاق افتاده است. پنج ماین پاک مربوط DAFA کشته و 15 تن دیگر زخمی شدند هنگامیکه شورشیان طالب دو مواد تعبیه شده انفجاری ریموت کنترل را در نزدیکی پارکینک وسایط در ولایت کندهار انفجار داد، مواد تعبیه شده انفجاری دومی هنگامی انفجار داده شده که موثر جهت انتقال زخمی ها به محل آمده بود. DAFA گفت که منابع طالبان در تماس مردم محل آن وقایع سوء تفاهم توصیف کرده و این دفتر بعد از یک ماه تعلیق دوباره کار خویش را در محل شروع کرد.¹⁰⁰

سایر اقدامات کاهش خطر

تعلیمات آگهی دهی از خطر از طرف 75 تیم توسط مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان تنظیم میگردد. این تیم ها شامل 44 تیم از جمعیت هلال احمر افغانی، 10 تیم از هندیکپ بین الملل، 7 تیم از گروپ ماین پاکی دانمارک و انجمن رفاه و همکاری جاپان و همچنان سرکس سیار اطفال میباشد.¹⁰¹ این موسسات طبق گزارش ها به مجموع 994,870 تن در سال 2009 تعلیمات آگهی از خطرات را فراهم کرده است.¹⁰²

یک تجزیه مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان در سال 2009 حاکی از آن است که 108 اجتماع با تأثیرات بالا یا تأثیرات بالا همراه با قربانی هیچگونه تعلیمات آگهی دهی از خطر را فرا نگرفته اند و اکثریت این تناسب در مناطق مرکزی افغانستان است.¹⁰³ جنگ های مسلحانه شدید فراهم سازی تعلیمات آگهی دهی از خطر را مخصوصاً در مناطق دور دست و جنوب کشور مختل کرده است.¹⁰⁴

اگرچه، مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان امیدوار بود تا ساحه پوشش را از طریق چندین تفاهمنامه با وزارت خانه های دولتی گسترش دهد. این مرکز با وزارت معارف در قسمت تربیه افسیر حفاظت از اطفال جهت فراهم سازی تعلیمات آگهی دهی از خطر در مکاتب کار کرده است و در سال 2009 یک ابتکار را جهت ایجاد کمیته های ماین در مکاتب با اشتراک والدین شاگردان و بزرگان محل روی دست گرفت. علاوه بر این، مرکز هماهنگی میان پاکی برای افغانستان تحت یک قرارداد با برنامه همیستگي ملی وزارت احیای مجدد و انکشاف دهات 70 کارمند موسسات همکار این برنامه را در مورد آگهی دهی از خطرات آموزش داد که این افراد بعداً به حیث ارتباطی برای تعلیمات آگهی دهی بیشتر از طریق شبکه این وزارت در شوراهای انکشافی دهات کار خواهند کرد. مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان با وزارت حج و اوقاف هم یک قرارداد را امضا کرده تا معلومات آگهی دهی از خطرات را در خطبه های نماز جمعه و همچنان در نشریات این وزارت ترکیب نماید.¹⁰⁵

ارزیابی اتحادیه اروپا در سال 2009 که نتیجه گیری کرده بود "تعلیمات آگهی دهی از خطرات ماین از نگاه مفهوم ضعیف است" و همچنان گفته بود "دبیارتمنت تعلیمات آگهی دهی از خطرات مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان لازم دارد فهم شانرا نسبت به مشکلات و راه حل آن با هزینه کردن بیشتر اوقات بر تجزیه دیتا قربانیان در سیستم

⁹⁸ مصاحبه تلفونی با پای توبار، معاون برنامه، گروپ ماین پاکی دانمارک، 12 اگست 2009.

⁹⁹ ایمیل مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، 15 جولای 2010.

¹⁰⁰ مصاحبه با محمد داود فراهی، مدیر اجرایی، DAFA، کابل، 16 جون 2010.

¹⁰¹ ایمیل مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، 15 جولای 2010.

¹⁰² گزارش ماده 7 (جهت سال تقویمی 2009)، شکل I.

¹⁰³ برنامه ماین پاکی افغانستان، چارچوب عملیاتی توحیدی 1389، مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، دسامبر 2009، صفحات 41 تا 42.

¹⁰⁴ مصاحبه با مدیر ارشد پروژه ها، مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، 16 جون 2010.

¹⁰⁵ همان.

دیتابیس IMSMA و منوال آن تقویت کند.¹⁰⁶ در پاسخ، مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان اظهار میدارد که با محتوا این ارزیابی موافق نبوده و عدم موافقت خویش را قبلاً به کمیسیون اروپایی ارسال کرده است¹⁰⁷.

¹⁰⁶ . پال داویز و بروس تاد، ارزیابی میانه برنامه ماین پاکی در افغانستان – گزارش نهایی، برنامه اتحادیه اروپا برای افغانستان، اپریل 2009، صفحه 62.

¹⁰⁷ ایمیل مرکز هماهنگی ماین پاکی برای افغانستان، 4 اگست 2010.